

Sygn. akt II KO 23/20

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. K.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1, 2 i 3 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
(x2)

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 21 maja 2020 r.,
wniosku skazanego

o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt XVIII K (...), zakończonej prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 marca 2019 r., sygn. akt II AKa (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł., wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2018 r., uznał oskarżonego M. K. za winnego popełnienia czynów z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1, 2 i 3 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (x2) i za to skazał go na karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 5 marca 2019 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za datę początkową okresu przestępnych zachowań przypisanych oskarżonemu przyjął 30 stycznia 2014 r., a w pozostałym zakresie utrzymał go w mocy.

W dniu 20 kwietnia 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek M. K., w którym domagał się on wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania zakończonych powyższym wyrokiem, zwolnienia od opłaty za ten wniosek oraz umorzenia w całości kosztów sądowych postępowania wznowieniowego. Wnioskodawca, podając podstawę prawną wznowienia określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wskazał na nowe dowody w postaci zeznań świadków: A. S. i D. S. oraz akt sprawy II K [...], wskazujące na to, że „żadnego czynu nie popełnił”. Podał, że zeznania świadków oraz dokument z akt sprawy, tj. „raport kuratora”, potwierdzą fakt, że pokrzywdzeni „składali zeznania niezgodne z prawdą”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. „Oczywista bezzasadność” wynikać może z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia, ograniczając się do postulowania przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, Nr 1, poz. 5).

Taka właśnie sytuacja zaistniała w przedmiotowej sprawie. W złożonym wniosku M. K. podjął w istocie drugą już, nieudolną próbę zakwestionowania poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, wskazując, że „żadnego czynu nie popełnił”, co mieliby potwierdzić świadkowie: A. S. (sąsiadka) i D. S., która „słyszała nie raz przez telefon” groźby pokrzywdzonej kierowane do skazanego. Powyższą okoliczność miał potwierdzać również dowód z akt sprawy II K [...], tj. „raport kuratora”, w którym „nie ma nic o przemoc seksualnej”. Przypomnieć należy skazanemu, iż Sąd pierwszej instancji czynił ustalenia faktyczne w sprawie na podstawie całokształtu istotnych dla rozstrzygnięcia dowodów, w tym zwłaszcza jego wyjaśnień jakie prezentował w

roku postępowania, zeznań przesłuchanych świadków – pokrzywdzonych: matki skazanego A. K. oraz braci skazanego: P. K., J. K. i M. K., kuratora rodzinnego M. K., która przeprowadzała wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania skazanego i pokrzywdzonych oraz opinii biegłych, a także zgromadzonych dokumentów w postaci m.in. dokumentacji medycznej, notatek urzędowych funkcjonariuszy Policji czy kwestionariusza wywiadu środowiskowego i sprawozdania z wywiadu środowiskowego. Sąd odwoławczy uznał ocenę tego materiału dowodowego za logiczną i przekonującą, czyniącą zadość wskazaniom wiedzy i zasadom doświadczenia życiowego i jako taką w pełni ją podzielił. W świetle powyższego nie było żadnych wątpliwości, co do faktu popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw. Uzasadnionych wątpliwości w tym względzie nie dostarcza też wnioski o wznowienie postępowania. Trudno za przekonujący uznać dowód z zeznań świadka D. S., która jedynie „ze słyszenia” (przekazu telefonicznego) znała relacje skazanego z rodziną. Podobnie ocenić należy dowód z akt sprawy II K (...), tj. „raportu kuratora”, sporządzonego na potrzeby innej sprawy. Również dowód z zeznań A. S., która miałaby potwierdzić, że A. K. „stosowała wobec skazanego groźby karalne”, „wyganiała z domu”, „biła”, nie wskazuje na poważne prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji określonej w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Zarówno Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, miał na uwadze zachowanie pokrzywdzonych, w tym matki skazanego, która - jak wynika z treści uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji (s. 4-5) - „kierowała do niego słowa obraźliwe”, jednak dochodziło do tego „w reakcji na zachowanie M. K.”, wielokrotnie agresywne wobec wszystkich członków rodziny. Zeznania matki skazanego, Sądy obu instancji oceniły jako wiarygodne. Częściowo pokrywały się one z relacjami braci skazanego – J. i P. K., kuratora rodzinnego M. K., funkcjonariusza Policji K. B., a także samego skazanego. Znalazły też potwierdzenie w sprawozdaniu z wywiadu środowiskowego, kserokopiach z akt sądowych III Nmo (...), Niebieskiej Karcie oraz informacji z GOPS-u. Na s. 14 uzasadnienia wyroku, Sąd pierwszej instancji trafnie odniósł się również do kwestii rzekomych chęci pozbycia się skazanego z domu przez członków rodziny, zaaprobowanej następnie przez Sąd drugiej instancji (s. 7 uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego).

Na marginesie jedynie wskazać należy, że samo zgłoszenie nowych faktów i dowodów nie oznacza jeszcze, że sąd rozpoznający wniosek zobligowany jest do wznowienia postępowania. Owe nowe fakty i dowody podlegają ocenie sądu, dokonywanej w powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w toku rozpoznawania sprawy przed wyrokiem. Oddzielenie tej oceny od całokształtu dowodów, które stały się podstawą skazania, czyniłoby ją nieracjonalną, oderwaną od realiów sprawy, a tym samym niedającą podstaw do wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 września 2018 r., II AKo 84/18, KZS 2018/12/59).

Wnioskodawca nie bierze też pod uwagę tego, że aby skutecznie ubiegać się o wznowienie postępowania w oparciu o podstawę wskazaną w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., do której się odwołuje, to owe nowe fakty, czy dowody, wskazywać muszą też na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to/te, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych. Wznowienie postępowania w oparciu o powołany przepis nie może również służyć poszukiwaniu dowodów, które dostarczałyby argumentów do polemizowania z ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę rozstrzygnięcia sprawy zakończonej prawomocnym wyrokiem. Postępowanie wszczęte wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania nie ma charakteru postępowania odwoławczego, a zatem nie jest rolą sądu wznowieniowego prowadzenie kontroli instancyjnej orzeczenia objętego wnioskiem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2018 r., V KO 6/18, LEX nr 2506138).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że zamiarem autora wniosku o wznowienie postępowania w rzeczywistości było wymuszenie kolejnej oceny materiału dowodowego i doprowadzenie w ten sposób do zmiany ustaleń faktycznych, co w postępowaniu wznowieniowym jest oczywiście wykluczone. Od lat w judykaturze ugruntowany jest bowiem pogląd, że w toku postępowania

o wznowienie nie jest dopuszczalne badanie prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanej przez sądy orzekające w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 listopada 1994 r., III KO 67/94, LEX nr 22092).

Powyższe, w myśl art. 545 § 3 k.p.k., przesądza o oczywistej bezzasadności złożonego przez M. K. wniosku o wznowienie postępowania. Skoro skazany nie podał okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania, bezprzedmiotowe było wyznaczanie mu obrońcy z urzędu.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.